

N:o 43.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 April 1883, kl. 5 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående öfverlåtande på Vesterviks stad af lägenheten Stegeholm eller Slottsholmen i Lofta socken och Tjusts härad af Kalmar län; gifven Stockholms Slott den 13 April 1883.

I en af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kalmar län öfverlemnad underdånig ansökning hafva stadsfullmäktige i Vestervik förmält, hurusom allt sedan Kongl. Maj:t genom resolution den 17 Maj 1739 till vederbörandes efter rättelse fastställt en emellan Östgöta regemente till häst och Vesterviks stad träffad öfverenskommelse, hvarigenom staden mot en årlig ränta af 60 daler silfvermynt fått sig tillförsäkrad ständig besittningsrätt till en under dåvarande löjtnantsbostället Stufverum lydande, i Lofta socken och Tjusts härad af Kalmar län belägen holme, kallad Stegeholm eller numera Slottsholmen, med dertill hörande fiske, staden varit i oqvald besittning deraf mot verläggande af den stadgade räntan, men att genom nyssnämnda boställes indragning till statsverket giltigheten och lagenliga beståndet af berörda öfverenskommelse blifvit ifrågasatt och olika meningar uppstått rörande stadens rätt till ifrågavarande holme;

Bih. till Riksd. Prot. 1883. 1 Saml. 1 Afd. 31 Häft.

och då med afseende å ej mindre holmens läge invid stadens planlagda område, än ock behofvet för staden af holmens numera för åtskilliga ändamål anlitade jordområde, det vore af vigt för staden att fortfarande få innehafva holmen, hafva stadsfullmäktige i underdånighet anhållit, att staden måtte, i öfverensstämmelse med hvad genom Kongl. Maj:ts nådiga Cirkulär den 6 December 1878 vore stadgadt för derefter skeende jordafsöndringar, varda medgifvet att emot erläggande en gång för alla af 300 kronor, motsvarande tjugu gånger den nuvarande afgäldens belopp, för all framtid förvärfva och till sig lösa holmen med tillhörande fiske.

Öfver berörda ansökning, som blifvit af magistraten i Vestervik till bifall förordad, har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inhemtat yttranden ej mindre af bostället Stufverums arrendator, som förklarar något hinder från hans sida icke möta för bifall till ansökningen, derest han befriades från skyldighet att erlägga holmen med tillhörande fiske åsatt jordeboksränta, 5 kronor, samt derjemte, enär det med honom upprättade arrendekontrakt af den 8 Februari 1876 tillförsäkrade honom bostället med alla dertill hörande egor, byggnader, lägenheter och förmåner, erhöle vederlag för arrendet af holmen, än ock från vederbörande fögderiförvaltning; och har Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för sin del, lika med fögderiförvaltningen, tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen, dock under vilkor att staden tillförbundes att årligen utgöra förenämnda jordeboksränta eller ock, om sådant ansåges lämpligare, i lösesumma, utöfver det erbjudna beloppet, erlägga ytterligare 100 kronor, motsvarande tjugu gånger räntans belopp, hvartill ock stadsfullmäktige i särskild skrifvelse förklarar sig, å stadens vägnar, villige.

Anbefaldt att i ärendet afgifva underdånigt utlåtande, har Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium anfört: att ifrågavarande holme med fiske sedan år 1696 förekomme i kronans jordeböcker såsom en särskildt skattlagd lägenhet med ränta till belopp af 5 kronor i nuvarande myntsort; att i 1880 års af Kollegium fastställda jordebok densamma upptoges under kronotitel, allmän disposition, bland jordlägenheter under namn af Stegeholm N:o 2, 1 holme och fiske med ränta 5 kronor och anteckning: »Innehafves under Vesterviks stad under perpetuelt arrende jemlikt Kongl. Brevet den 17 Maj 1739»; att lägenheten således icke ingått i bostället Stufverums skattläggning och ej heller utgjorde någon del af dess tillhörigheter, hvarför berörda boställes arrendator icke hade berättigadt anspråk till något slags ersättning, derest ifrågavarande underdåniga ansökning vunne bifall; att det af lägenheten utgående arrendet till en

början varit indelningshafvaren anslaget på lön, derefter ingått till andra lifgrenadierregementets löningsfond samt från och med 1878 indragits till statsverket; att af hvad sålunda blifvit upplyst syntes Kollegium framgå, att genom indragning till statsverket af bostället Stufverum någon förändring icke inträdt i de rättigheter öfver ifrågavarande holme, som enligt förenämnnda Kongl. resolution den 17 Maj 1739 tillkomme Vesterviks stad; samt att, så vida ej holmen, såsom belägen i inloppet från Östersjön till den långt in i landet inskjutande Gamlebyviken, kunde vardas erforderlig för militära ändamål och af sådan grund hvarje minskning i kronans nuvarande rätt till holmen borde anses obefogad, Kollegium alltså icke funne något att erinra mot att staden Vestervik finge förvärfva full eganderätt till ifrågavarande holme.

Härefter har yttrande inhemtats jemväl från Kongl. Arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet, som förklarar sig anse hinder från försvarets synpunkt icke möta för bifall till ansökningen.

Då ifrågavarande kronolägenhet är närmast jemförlig med de mindre kronolägenheter, hvilkas försäljning redan är vorden af Kongl. Maj:t och Riksdagen beslutad, men lägenheten icke kan å offentlig auktion till försäljning utbjudas vid det förhållandet att, såsom Kammarkollegium erinrat, staden Vesterviks rätt att under perpetuelt arrende innehafva lägenheten icke kan anses hafva blifvit i någon mån förminskad genom lägenhetens indragning till statsverket, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen nedgifva, dels att ifrågavarande holme med tillhörande fiske må, under full eganderätt och utan skyldighet att utgöra ofvan nämnda jordeboksränta, öfverlåtas å Vesterviks stad, mot det att staden därför erlägger det erbjudna beloppet 400 kronor, dels ock att nämnda köpeskilling må användas på enahanda sätt, som är föreskrifvet i afseende å medel, som inflyta vid försäljning af mindre kronolägenheter i öfverensstämmelse med Kongl. Brevet den 29 Maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

O. R. Themptander.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den 13
April 1883.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER och
RYDING.

Departementschefen Statsrådet Themptander uppläste härefter till
justering följande i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå Stats-
rådets enhälliga tillstyrkande, förut denna dag fattade beslut uppsatta
förslag till Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen, nemligen:

a) angående öfverlåtande på Vesterviks stad af lägenheten Stegeholm eller Slottsholmen i Lofta socken och Tjusts härad af Kalmar län;

Uppå Statsrådets tillstyrkannde behagade Hans Maj:t Konungen gilla berörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda; och skulle i enlighet med samma förslag nådiga propositioner till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Axel Ädelgren.
